

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 15 februari 1929 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen för Sveriges riksbank jämte i ämnet väckta motioner.

I en till bankoutskottet avlåten, den 9 januari 1929 dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksbanken hemställt, att utskottet ville föreslå riksdagen att för sin del antaga ett i skrivelsen intaget förslag till lag om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897 för Sveriges riksbank.

Fullmäktiges ifrågavarande förslag avser en höjning av avbetalningslånefonden med två miljoner kronor, nämligen från fyrtio miljoner kronor till fyrtiotvå miljoner kronor.

Tillika hava fullmäktige, under förutsättning att lag utfärdas i enlighet med förslaget, hemställt, att nu ifrågavarande ökning av avbetalningslånefonden måtte ske genom överföring av två miljoner kronor från 1928 års vinst till avbetalningslånefonden.

I sin berörda skrivelse hava fullmäktige till en början erinrat, hurusom beloppet av utestående avbetalningslån vid 1928 års slut utgjorde 39 616 989 kronor 50 öre, vadan av fonden återstode obegagnade 383 010 kronor 50 öre, fördelade på riksbankens huvudkontor och dess tjugufem avdelningskontor. Avbetalningslånefonden hade även med den senaste, år 1928 vidtagna förhöjningen blivit i det närmaste till fullo disponerad. För att icke fonden vid årets slut skulle vara uttömd, hade fullmäktige icke varit i tillfälle att i sedvanlig utsträckning bifalla inkomna ansökningar om lån, varjämte fullmäktige i många fall måst nedsätta lånebeloppen. Då, såsom vid flera föregående tillfällen framhållits, fonden med fullt fog kunde sägas fylla ett verkligt behov och det enligt fullmäktiges mening vore i hög grad beklagligt, om riksbanken nödgades av brist på medel avvisa ansökningar om avbetalningslån, ansåge fullmäktige med hänsyn till den alltjämt starka tillströmningen av ansökningar om lån från denna fond, att fonden borde ytterligare höjas.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren under nr 147 av herrar *Ström* och *Sandén* samt den andra inom andra kammaren under nr 254 av herrar *Bäcklund* och *Lovén*, hemställts, »att riksdagen måtte besluta att av riksbanksvinsten för 1928 anslå 4 miljoner kronor till ökning av den under riksbankens förvaltning stående avbetalningslånefonden».

*Motioner
I: 147 och
II: 254.*

Beträffande den av motionärerna förebrogta motiveringen tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen nr 147 i första kammaren.

Utskottet. Riksbankens avbetalningslånefond, från vilken avbetalningslån beviljas huvudsakligen åt näringsidkare, befattningshavare, studerande m. fl. personer i mera anspråkslösa ekonomiska villkor, har enligt vad erfarenheten givit vid handen en betydelsefull uppgift att fylla. Vid sådant förhållande och med hänsyn till vad fullmäktige anfört om fondens nuvarande ställning anser utskottet, att fonden även innevarande år bör höjas. Vad angår storleken av denna höjning anser sig utskottet icke böra förorda högre belopp än det av fullmäktige föreslagna eller två miljoner kronor. Utskottet har följaktligen icke kunnat biträda det av motionärerna framlagda förslaget om avbetalningslånefondens ökning med fyra miljoner kronor. Såsom fullmäktige föreslagit, torde höjningen böra ske genom överföring av det ifrågasatta beloppet från 1928 års vinst till avbetalningslånefonden.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen, med bifall till fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning och med avslag å de i ämnet väckta motionerna I: 147 och II: 254, i vad de skilja sig från fullmäktiges förslag, må besluta,

1:o) att för sin del antaga följande

Förslag

till

L a g

om ändrad lydelse av 13 och 25 §§ i lagen den 12 maj 1897
för Sveriges riksbank.

13 §.

Från en under riksbankens förvaltning stående särskild fond (avbetalningslånefonden) med ett kapital av fyrtyotvå miljoner kronor må riksbanken utlämna lån mot förbindelse till återbetalning på vissa bestämda tider samt mot säkerhet, som i mom. d) ovan sägs.

25 §.

Över riksbankens behållna årliga vinst äger riksdagen förfoga, dock med iakttagande av vad här nedan i 26 § stadgas.

Till riksbankens vinst skall även räknas den vinst för året, som uppstår för avbetalningslånefonden; dock att, därest i följd av lidna förluster denna fond nedgått under fyrtyotvå miljoner kronor, fondens följande årsvinster främst skola användas för dess uppbringande till nyssnämnda belopp.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

samt

2:o) att, under förutsättning av bifall till vad under 1:o) här ovan föreslagits, omförmälda ökning av avbetalningslånefonden skall ske genom överföring till nämnda fond av 2 000 000 kronor från 1928 års vinst.

Stockholm den 15 februari 1929.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Lindgren, Johansson* i Friggeråker, *Abrahamsson, Dalberg**, *Andersson* i Hedsta*, *Bjurström* och *Berling*;

från andra kammaren: herrar *Winkler, Borggren, Bäcklund, Wikström, Lovén, Carlsson* i Solberga, *Olsson* i Torsby* och *Hammarlund**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Bäcklund* och *Lovén*.
